

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

כתיבות
לפרשת שבוע

פרשת וירא

"ויהי אחר הדברים האלה והאלוהים ניסה את אברהם" ניסיון העקידה הוא שיא שאינו נתפס בדעת האדם. אחר אלו דברים? אחר ברית בין הבתרים, אחר מלחמת המלכים, אחר שנאמר לו "אל תירא אברהם אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד". "לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדל נהר פרת", אחר כל ההבטחות. "והעלהו לעולה!! למי אפוא יתן את הארץ? במי יקוימו כל ההבטחות? אברהם שותק. בניסיון "לך לך מארצך" אברהם איבד את עברו וביית אביו. בניסיון האחרון "ולך לך אל ארץ המוריה" וזו הפרה מוחלטת של ברית בין הבתרים. אברהם אבינו הולך לאבד את עתידו ולאבד כל ההבטחות שנאמרו לו. ההווה חולף עליו בניסיונות ומשברים. לאן אפוא הוא מכוון? מה עובר בתוככי לבבו? הלא הכל נראה ח"ו תעתועים!! (המדרשים ממלאים את החסר במשל הנהר שעמד בדרכו לשטן למנעו מהעקידה) אם כן מדוע אנו אומרים בתפילותינו "ועקידת יצחק היום לזרעו תזכור" אולי זו "עקידת אברהם ח"ו?

ועוד? הלא יש לאברהם אבינו עוד עקידה אחת, שכלל אינה פשוטה באבדן בנו יחידו ישמעאל שגידלו בתקוות גדולות, ובסוף משלחו למדבר אל דיונות החול והאבדון. אברהם נקשר לישמעאל בנו בכורו ותלה תקוות להובילו לייעוד גדול. וכשנאמר לו "קח נא את בנך יחידך", חשב אברהם בישמעאל ואמר: "גם הוא יחיד לי גם הוא אהוב לי". היה זה עוד ניסיון גדול. אם כן, לא עבר, לא הווה ולא עתיד? אברהם לא מדבר. "וישכם אברהם בבקר" הקדים לעשות ציווי בוראו בלא שהרהר אחר מידה אחת מקורותיו.

תשובה: כאן בא היסוד העמוק והגדול באמונתנו. האמונה קיום מצוות בעבודת הקב"ה אינה צריכה להיות קשורה או מותנית בשום גמול, בשום שכר, בשום סיפוק, עבודת ה' האמיתית, האמונה הצרופה בבורא יתברך היא זו של אברהם שאינה תלויה בשום שכר. להיפך, היא קשורה במסכת ניסיונות ולא מעט ייסורים. שום עונש או עיכוב לא ימנעוהו מקיום ציווי בוראו יתברך. כאן היסוד שאין מהרהרין אחר מידותיו יתברך.

לכן העקידה היא עמוד חזק באמונתנו ויסוד ראשון בראש תפילותינו בקר בקר. עם זאת, היא נקראת "עקידת יצחק", כי יצחק שכלל לא שותף ולא שמע ציווי מפי הבורא כפי שאביו שמע, הוא מקיים מצוות אביו. וכדברי המדרש, יכול היה יצחק לבעט בזקן ולמנעו מהעקידה. אבל יצחק דמות השלימות, מבצע רצון ה' מפי אביו אברהם. כששאל את אביו "איה השה לעולה?" ענהו אברהם, "לא השה לעולה בני", מיד כתוב: "וילכו שניהם יחדיו", יחדיו באותה דעה.

עוד יש לומר, מאה שלושים ושבע שנים עברו על אברהם. הוא כבר שבע ניסיונות, יש לחדד שהעקידה מוצאת ביטוי יותר עמוק בדמותו המופלאה של יצחק. לכל אורך הדרך לא שומעים מילה אחת מיצחק. לכן העקידה על שמו. גם לא שומעים מילה משרה אמנו אם בכלל ידעה. (הפיוט "עת שערי רצון" מלמד שידעה גם ידעה וגם חזקה את ידי אברהם, באמרה "לכה אדוני אבל אל תרחק". כאן נכנס תפקיד המחנך לקניין האמונה בלב התלמיד. היסוד לא לחפש את האינטרס האישי אלא במה מתעלה התלמיד באישיותו כמאמין וכדוגמא לאחרים.

בניסיון נאמר לאברהם: "אל תשלח ידך אל הנער". אחר הניסיון, "וישא עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו". לשם מה האיל הזה? הלא הניסיון עבר? אברהם חייב היה לעשות מעשה. ויש

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

כציונות לפרשת שבוע

חכמים האומרים כבר שרט בסכין משהו. (ויש חידוד לומר שכבר ברך, ולא תהיה ברכה לבטלה!) האיל בא למלא עוז רצון אברהם לקיים העקידה. וזו נתחלפה באיל בשופר של יום הזיכרון. ועקידת יצחק היום לזרעו תזכור. מדוע? כדי שמכוח אותה עקידה יושפע וינתן הכח לכל יהודי לעמוד בעקידות וברדיפות ובמדורות על קידוש שמו יתברך. בימי רדיפות יוון אמרה חנה ודמעתי על לחיה מול שבעת בניה. ריבונו של עולם, אברהם אבינו עקד בן אחד ואני שבעה בנים!!! הייתכן שחנה הצדקת תמחה נגד הבורא? אלא כך אמרה, אברהם עקד בן אחד, ומכוחו ומרוחו ומדוגמתו אני קבלתי כוח לעקוד שבעה. על כן תפילותינו ותקיעותינו נסמכות ונתלות ונענות מכוח "ועקידת יצחק היום לזרעו תזכור". העקידה היתה הפרק הראשון בחינוך לקידוש השם בעולם.

שבת שלום לצוות המורים המחנכים